

Kela|Fpa

LAKU-familjerehabilitering fr.o.m. 1.4.2024

Utbildningsmaterial för serviceproducenter. Publicerat 1.2.2024

Gruppen för rehabiliteringstjänster, Enheten för planering av förmåner och tjänster

Innehåll

- [Målen för rehabiliteringen](#)
- [Hur klienter hänvisas till rehabiliteringen](#)
- [Målgruppen för rehabiliteringen](#)
- [Rehabiliteringens utformning](#)
- [I början av rehabiliteringen](#)
- [Genomförandet av rehabiliteringen](#)
- [Distansrehabilitering](#)
- [Egenrehabilitering](#)
- [Efter rehabiliteringen](#)
- [Multiprofessionellt team](#)
- [Lokaler som ska användas vid rehabiliteringen](#)
- [Den allmänna delen av servicebeskrivningen](#)
- [Faktorer som styr klientens val](#)
- [Ersättningar i samband med rehabilitering](#)
- [Rehabiliteringspenning](#)
- [Fakturering av rehabiliteringskostnader](#)
- [Kontaktuppgifter till FPA](#)

Kela|Fpa[®]

Målen för rehabiliteringen

Syftet med och målen för LAKU-familjerehabilitering

- Målet för rehabiliteringen är att familjen ska få information i frågor som gäller barnets eller den ungas växande och utveckling samt konkreta råd om hur familjen kan få en smidigare vardag och klara av svåra situationer.
- Målet är också att skolan ska få konkreta och fungerande verktyg för att stödja barnet eller den unga i skolans vardag och i umgänget med kamraterna.
- Klientfamiljen sätter upp egna individuella mål för rehabiliteringsperioden och målen preciseras när rehabiliteringen inleds.

Kela|Fpa[®]

Hur klienter hänvisas till rehabiliteringen

Hur klienter hänvisas till LAKU-familjerehabilitering

- Klienten diskuterar eventuell rehabilitering med sin vårdenhet, som vid behov ger en rekommendation om rehabilitering.
- Klientfamiljen väljer den lämpligaste serviceproducenten bland de serviceproducenter som godkänts för det välfärdsområde (eller Helsingfors eller Åland) där barnet/den unga bor.
- Klienten fyller i och lämnar in en ansökan om rehabilitering enligt prövning (blankett KU 132r) till FPA för beslut.
 - Till ansökan bifogas ett läkarutlåtande B eller någon annan medicinsk utredning med motsvarande uppgifter där sjukdomen, den rekommenderade rehabiliteringen och målen för rehabiliteringen framgår.
- Serviceproducenten kontaktar klienten inom 2 veckor efter att ha fått beslutet.
 - Den första kontakten tas per telefon eller i form av ett videosamtal.
 - I samband med kontakten får klienten information om tidtabellen för rehabiliteringen och om den som genomför rehabiliteringen.

Kela|Fpa[®]

Målgruppen för rehabiliteringen

Målgruppen för LAKU-familjerehabilitering

- LAKU-familjerehabilitering är avsedd för familjer med ett barn i åldern 7–15 år som enligt en adekvat diagnostisk bedömning har någon av följande neuropsykiatriska funktionsnedsättningar:
 - adhd/add
 - autismspektrumtillstånd, utan kognitiv funktionsnedsättning
 - tourettes syndrom/långvariga tic-symtom.
- Det förutsätts också att klienten har symtom som försämrar funktionsförmågan, exempelvis sådana svårigheter med social interaktion och/eller exekutiva funktioner som går att påverka genom rehabilitering.
- Klienten kan samtidigt ha beteende- och känslomässiga svårigheter som hen får behandling för inom hälso- och sjukvården.
- Klienten ska ha fått tillräcklig inledande behandling inom hälso- och sjukvården, inklusive psykoedukation och familjebedömning.

LAKU-familjerehabilitering lämpar sig inte

- om utredningen av barnets/den ungas hälsotillstånd pågår och det ännu inte är möjligt att bedöma behovet av rehabilitering och rehabiliteringens ändamålsenlighet
- om familjen genomgår en kris till följd av exempelvis en förändrad familjesituation, (t.ex. svår skilsmässa mellan föräldrarna, barnet placerat utanför hemmet) eller om en förälder/vårdnadshavare på grund av sin psykiska hälsa inte kan delta i rehabiliteringen
- om behovet av rehabilitering i första hand beror på något annat än de utmaningar i vardagen som barnets/den ungas neuropsykiatriska funktionsnedsättning medför och som inte går att påverka genom LAKU-familjerehabilitering
- om barnet/den unga har ett akut behov av psykiatrisk vård
- om barnet/den unga har betydande svårigheter att klara av och delta i dagliga aktiviteter.

Kela|Fpa[®]

Rehabiliteringens utformning

Utformningen av LAKU-familjerehabilitering

- Den totala rehabiliteringstiden är 1,5 år.
- Klientens rehabiliteringsbeslut är i kraft 18 månader från det datum då beslutet meddelades. Alla delar av rehabiliteringen ska genomföras under den tid som klientens rehabiliteringsbeslut är i kraft.
- Rehabiliteringstiden börjar räknas från det att klienten har fått rehabiliteringsbeslutet och slutar när den sista uppföljande kontakten med klienten har genomförts.

Kela|Fpa[®]

I början av rehabiliteringen

Innan rehabiliteringen inleds

- Serviceproducenten kontaktar klienten inom två veckor efter att rehabiliteringsbeslutet har kommit.
- Vid kontakten, som genomförs på distans,
 - får klienten bl.a. information om genomförandet av rehabiliteringen, exempelvis om gruppmötena
 - har klienten möjlighet att ställa frågor om rehabiliteringen
 - får klienten hjälp med att ställa upp mål för rehabiliteringen
 - försäkrar man sig om att rehabiliteringen är lämplig och genomförs vid rätt tidpunkt och att klientens eventuella specialbehov tas i beaktande.
- Det är viktigt att få en uppfattning om klientens motivation för rehabiliteringen och att ge en realistisk bild av på vilket sätt rehabiliteringen genomförs och av de olika delområdena.
- Under de första mötena försäkrar man sig om att klienten är motiverad för rehabiliteringen, att rehabiliteringen är ändamålsenlig och genomförs vid rätt tidpunkt samt att rehabiliteringen svarar mot klientens behov.

Vad göra om rehabiliteringen inte lämpar sig för klienten?

- Familjens situation eller fel tidpunkt för rehabiliteringen kan utgöra hinder för ett effektivt genomförande av rehabiliteringen.
- Rehabiliteringen kan avslutas efter de första mötena
 - om tidpunkten för rehabiliteringen inte är den rätta eller rehabiliteringen inte är ändamålsenlig för klienten
 - om klientfamiljen upplever att rehabiliteringen inte svarar mot familjens behov.
- Om rehabiliteringen avbryts ska en rehabiliteringsrapport göras upp för klienten, se närmare information i servicebeskrivningens allmänna del.
- Klientfamiljen är skyldig att utan dröjsmål underrätta FPA om familjen inte kan påbörja den beviljade rehabiliteringen eller om den avbryts. FPA vidarebefordrar den här informationen till serviceproducenten.

Kela|Fpa[®]

Genomförandet av rehabiliteringen

Innehållet i LAKU-familjerehabilitering 1/2

- Kontakt (1)
 - 1 kontakt per telefon eller i form av videosamtal i realtid, längd ca 30 minuter
- Möten med familjen (17)
 - Högst 17 individuella möten med klienten, klientens närstående och behövliga aktörer i klientens vardag.
 - Längden på mötena är 60 minuter eller 90 minuter.
 - Mötena kan genomföras i familjens vardagsmiljöer, vid serviceproducentens verksamhetsställe eller i form av videosamtal.
- Sammanlagt 4–6 nätverksmöten med klientfamiljen samt vårdenheten, skolan och/eller andra aktörer i barnets eller den ungas vardag
 - Längden på nätverksmötena är 90 minuter/möte.
 - Nätverksmötena kan genomföras ansikte mot ansikte eller i form av videosamtal.

Innehållet i LAKU-familjerehabilitering 2/2

- Gruppmöten för barnen/de unga (5)
 - Gruppstorlek 2–6 klienter.
 - Längden på mötena är i genomsnitt 60 minuter.
 - Gruppmötena kan genomföras ansikte mot ansikte eller i form av videosamtal i grupp.
- Gruppmöten för klienternas närstående (5)
 - Gruppstorlek 2–8 närstående.
 - Längden på mötena är i genomsnitt 90 minuter.
 - Gruppmötena kan genomföras ansikte mot ansikte eller i form av videosamtal i grupp.
- Uppföljningsmöten (2)
 - Genomförs efter att rehabiliteringen har avslutats.
 - Längden på mötena är i genomsnitt 60 minuter.
 - Uppföljningsmötena kan genomföras ansikte mot ansikte eller i form av videosamtal.

Syftet med mötena med familjen

- Syftet med mötena är att
 - klientfamiljen lär sig förstå barnets/den ungas symtom och beteende samt att förhålla sig konstruktivt till olika situationer och använda lämpliga metoder för att styra barnets/den ungas beteende
 - klientfamiljen tar i bruk lämpliga metoder som gör att vardagen löper smidigare
 - klientfamiljen lär sig olika sätt att stärka familjens interaktionsfärdigheter och emotionella färdigheter
 - klientfamiljens egenrehabilitering säkerställs med hjälp av uppgifter mellan mötena
 - man i slutskedet av rehabiliteringen kommer överens med klientfamiljen om bl.a. viktiga saker som ska antecknas i rehabiliteringsrapporten.
- Uppgifter mellan perioderna
 - Serviceproducenten ska tillsammans med klientfamiljen planera olika uppgifter som stöder egenrehabiliteringen och som klientfamiljen utför mellan mötena. Syftet med uppgifterna mellan mötena är att stödja klientfamiljen i att förändra sina handlingssätt och engagera sig i rehabiliteringen samt att hjälpa familjen att genomföra egenrehabilitering i vardagen.

Syftet med nätverksmötena

- Syftet med nätverksmötena är att
 - säkerställa att samarbetet mellan hemmet och skolan fungerar bra och verkligen stöder barnets/den ungas delaktighet
 - klientfamiljen och de olika aktörerna kan försäkra sig om att allas perspektiv tas i beaktande
 - klientfamiljen ska känna till de olika aktörerna och deras ansvar i rehabiliteringen samt målet för och syftet med samarbetet
 - de gemensamma målen för rehabiliteringen och uppfyllelsen av dem utvärderas under rehabiliteringen
 - klientfamiljen får hjälp av de yrkesutbildade personerna att hitta konkreta metoder för egenrehabilitering och för att underlätta vardagen
 - klientfamiljen vet vilka aktörer i vardagen som familjen vid behov kan kontakta
 - man i slutskedet av rehabiliteringen vid behov kommer överens med klientfamiljen och behövliga aktörer om en plan för den fortsatta rehabiliteringen.

Syftet med gruppmötena för barnen/de unga

- Syftet med gruppmötena är att barnet/den unga
 - får information om neuropsykiatriska symtom och hur de påverkar hens eget och de närståendes liv samt metoder för att hantera sina neuropsykiatriska symtom
 - med hjälp av övningar stärker sin självkänedom och en positiv självbild
 - får träning i sociala färdigheter och i att reglera känslor
 - kan dela med sig av sina vardagsupplevelser och får kamratstöd
 - får träning i att lyssna, diskutera, ge och ta emot respons samt träning i uppmärksamhet.

Syftet med gruppmötena för vuxna närstående

- Syftet med gruppmötena är att de vuxna närstående
 - får information om neuropsykiatriska symtom och hur de påverkar barnets/den ungas och de närståendes liv
 - får information om olika sätt att hantera symtomen samt om olika informationskällor
 - genom interaktion med andra familjer kan utbyta erfarenheter, kunskaper och råd i anslutning till sin livssituation
 - får kamratstöd samt handledning och information om lokala stödnätverk.

Kela|Fpa[®]

Distansrehabilitering

Distansrehabilitering

- Möten och nätverksmöten kan genomföras i form av distansrehabilitering i klientens och hens närståendes vardag när klientens situation ger möjlighet till det.
- Distansrehabiliteringen genomförs i form av videosamtal i realtid.
- Gruppmöten kan genomföras i form av videosamtal i grupp.
 - Mer information om hur man genomför gruppvideosamtal med barn finns i den del av servicebeskrivningen som beskriver rehabiliteringstjänsten.

Kela|Fpa[®]

Egenrehabilitering

Egenrehabilitering

- Med egenrehabilitering avses övningar och aktiviteter som klienten utför på egen hand och som
 - planeras tillsammans med en yrkesutbildad person och följs upp av en yrkesutbildad person
 - lämpar sig för det individuella rehabiliteringsbehovet och grundar sig på evidens.
- Egenrehabilitering är ett nytt sätt att se på sådan verksamhet som främjar klientens aktivitet och delaktighet i rehabiliteringen.
- I FPA-rehabilitering ingår många metoder som omfattar egenrehabilitering, exempelvis uppgifter mellan rehabiliteringsperioderna och övningar som klienten utför hemma.
- Egenrehabilitering kan bidra till bättre rehabiliteringsresultat samt främja klientens förmåga att arbeta självständigt och engagera sig i rehabiliteringen.
- Egenrehabilitering undersöks hos FPA åren 2023–2024 och samtidigt utarbetas en handbok för egenrehabilitering hösten 2024.
- [Läs mer om egenrehabilitering \(på finska\)](#)

Kela|Fpa[®]

Efter rehabiliteringen

Rehabiliteringsrapport

- Rehabiliteringsrapport:
 - Gör upp en rehabiliteringsrapport **efter det sista mötet** med klienten.
 - Gör upp rapporten också då rehabiliteringen avbryts.
 - Skicka rapporten till de ovannämnda aktörerna senast **inom 2 veckor efter det sista mötet med klienten eller gruppen.**
- Mer information om rehabiliteringsrapporten finns i den allmänna delen av servicebeskrivningen.

Kela|Fpa[®]

Multiprofessionellt team

Multiprofessionellt team

- I det multiprofessionella teamet ingår följande 4 yrkesutbildade personer:
 - 1 specialistläkare och 3 obligatoriska yrkesutbildade personer.
- De 3 obligatoriska yrkesutbildade personerna utses bland yrkesutbildade personer med yrkesbeteckningen
 - neuropsykolog **eller** psykolog
 - socialarbetare **eller** socionom (YH) **eller** rehabiliteringsledare (YH)
 - ergoterapeut (YH)
 - sjukskötare (YH)
 - vars examen har innefattat inriktningsalternativet psykiatriskt vårdarbete eller mentalvård och missbrukarvård, eller som efter avlagd examen har genomgått någon fortbildning i mentalvård som omfattar minst 30 sp, eller som efter avlagd examen har genomgått en specialiseringsutbildning i psykiatri.

Närmare bestämmelser om det multiprofessionella teamet

- Serviceproducenten ska ha tillgång till alla de obligatoriska yrkesutbildade personer som nämns ovan.
- **Minst 1** av de medlemmar i det multiprofessionella teamet som medverkar i familjens rehabilitering ska ha en psykoterapeut- eller familjeterapeututbildning som godkänts av Valvira.

Kela|Fpa[®]

**Lokaler som ska användas vid
rehabiliteringen**

Lokaler

- Rehabiliteringen genomförs i familjens vardagsmiljöer eller
- vid serviceproducentens **verksamhetsställe**.
 - Det här verksamhetsstället ska vara en öppenvårdsenhet, en slutenvårdsenhet eller en annan verksamhetsenhet som serviceproducenten har registrerat.
- Vid rehabiliteringen kan serviceproducenten utöver ovannämnda verksamhetsställe **också** ha en annan/separat lokal för grupparbete (t.ex. på en annan ort), om den ligger närmare de klienter som deltar i gruppen.

Kela|Fpa[®]

**Den allmänna delen av
servicebeskrivningen/LAKU-
familjerehabilitering**

Den allmänna delen av servicebeskrivningen

1/2

- FPA:s servicebeskrivningar för rehabilitering består av två delar:
 - en del som beskriver rehabiliteringstjänsten
 - en allmän del.
- Delarna kompletterar varandra och båda två ska tillämpas samtidigt när FPA-rehabilitering genomförs.
- Den del som beskriver rehabiliteringstjänsten har **företräde** framom den allmänna delen.
- I fråga om eventuella preciseringar ska serviceproducenten tillämpa **det förfarande som anges i den del av servicebeskrivningen som beskriver rehabiliteringstjänsten.**
- Servicebeskrivningarna för rehabilitering är bindande för serviceproducenten såsom en del av avtalet mellan FPA och serviceproducenten.

Den allmänna delen av servicebeskrivningen

2/2

- I den allmänna delen av servicebeskrivningen finns information om bl.a.
 - genomförandet av rehabilitering (allmän information) och genomförandet av distansrehabilitering
 - vad en rehabiliteringsrapport ska innehålla och hur den upprättas
 - personalförändringar och vikariat under avtalsperioden
 - tolkning till och från främmande språk och de andra inhemska språken i samband med rehabilitering
 - de lokaler som ska användas vid genomförandet av rehabilitering
 - serviceproducentens kvalitetsarbete, uppföljning av verksamheten samt vilka tillstånd och försäkringar som behövs
 - bedömningen av klientens funktionsförmåga
 - frågor i anslutning till klientsäkerhet
 - fakturering och betalning av rehabiliteringskostnader
 - dokumentation av och anteckningar om genomförandet av rehabilitering
 - behandling och lagring av klientens personuppgifter
 - kvalitetsrevision.
- Utöver det innehåller den allmänna delen
 - en ordlista för rehabiliteringen
 - en bilaga med yrkes- och uppgiftsbeteckningar.

Plock ur den allmänna delen 1/3

- Ny klient
 - En ny klient är en person som har fått ett positivt beslut om rehabilitering under kalenderåret i fråga.
 - En person som har fått ett positivt beslut om rehabilitering under föregående kalenderår betraktas **inte** som en ny klient även om genomförandet av klientens rehabilitering skulle inledas eller fortsätta under det pågående kalenderåret.
- Serviceproducenten ska ha följande försäkringsskydd för klienten och klientens närstående som deltar i rehabiliteringen:
 - **ansvarsförsäkring för verksamheten** som täcker rehabiliteringsprogrammet
 - **patientförsäkring**, om rehabiliteringen genomförs av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som tillhandahåller hälso- eller sjukvårdstjänster
 - **gruppolycksfallsförsäkring**, som täcker personskador som inträffat under rehabiliteringen inklusive resor.

Plock ur den allmänna delen 2/3

Rehabiliteringsrapport

- Serviceproducenten ska upprätta en rehabiliteringsrapport efter det sista mötet med klienten och skicka den per post till FPA.
- Rapporten ska skickas inom 2 veckor efter det sista mötet med klienten.
Observera: Rapporten ska ha inkommit till FPA inom den utsatta tiden.
- Bilagor
 - Blanketten Mina mål
 - Eventuella övriga bilagor

Plock ur den allmänna delen 3/3

Kort rehabiliteringsrapport

- Serviceproducenten ska upprätta en kort rehabiliteringsrapport om rehabiliteringen avbryts eller genomförs i flera perioder och det **behövs ett skriftligt dokument** t.ex. om deltagande i rehabiliteringen och hur rehabiliteringen har framskridit.
- Rapporten ska skickas till FPA om klientens rehabilitering har avbrutits, i annat fall endast vid behov.
- Innehåller inte bilagor

Kela|Fpa[®]

Faktorer som styr klientens val

Faktorer som styr klientens val i tjänsten för sökning av serviceproducent

- I [tjänsten för sökning av serviceproducent](#) visas sådana uppgifter om serviceproducenten som kan påverka vilken serviceproducent klienten vill välja.
- Serviceproducenten för in och uppdaterar uppgifter i registreringssystemet.
- De uppgifter som styr klientens val har planerats separat för de olika rehabiliteringstjänsterna.
- I tjänsten för sökning av serviceproducent visas följande uppgifter för LAKU-familjerehabilitering:
 - Väntetid
 - Serviceproducentens erfarenhet av att genomföra rehabilitering för målgruppen i fråga
 - Serviceproducentens möjlighet att ordna möten kvällstid
 - Läkarens specialitet
 - Om serviceproducenten har tillgång till en psykolog eller en neuropsykolog
 - Information om det multiprofessionella teamets specialkompetens.

Faktorer som styr klientens val: Väntetid

- Serviceproducenten meddelar och uppdaterar i registreringssystemet hur lång väntetiden till rehabiliteringen är. Väntetiden anger hur snabbt serviceproducenten kan inleda rehabiliteringen för en ny klient efter att klientens rehabiliteringsbeslut har kommit.
 - Serviceproducenten ska beakta att rehabiliteringen måste genomföras under den tid som rehabiliteringsbeslutet är i kraft.
- Alternativa väntetider:
 - Under 1 månad
 - 1–3 månader
 - Över 3 månader

Faktorer som styr klientens val: Serviceproducentens erfarenhet av att genomföra rehabiliteringen

- Serviceproducenten meddelar och uppdaterar i registreringssystemet hur lång erfarenhet den har av att genomföra multiprofessionell rehabilitering för barn och/eller unga i åldern 5–15 år med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Erfarenheten ska ha förvärvats under de senaste 6 åren.
- Alternativ:
 - erfarenhet under 2 år
 - erfarenhet över 2 år
 - ingen tidigare erfarenhet

Faktorer som styr klientens val: Möten kvällstid

- Serviceproducenten meddelar och uppdaterar i registreringsystemet huruvida den har möjlighet att genomföra möten med familjerna också kvällstid mellan kl. 16 och 18.
 - För att serviceproducenten ska kunna välja svarsalternativet ja måste den varje vecka kunna erbjuda minst 3 mötestider mellan kl. 16 och 18.
- Svarsalternativ:
 - Ja
 - Nej

Faktorer som styr klientens val: Läkarens specialitet

- Serviceproducenten meddelar och uppdaterar i registreringssystemet specialiteten för den specialistläkare som står till serviceproducentens förfogande.
 - Om serviceproducenten har flera läkare till sitt förfogande kan flera alternativ i menyn väljas.
- Godkända specialiteter:
 - Barnpsykiatri
 - Ungdomspsykiatri
 - Barnneurologi
 - Barnsjukdomar

Faktorer som styr klientens val: Psykolog eller neuropsykolog

- Serviceproducenten meddelar och uppdaterar i registreringsystemet om den har en psykolog eller en neuropsykolog till sitt förfogande.
 - Om serviceproducenten har bådaddera till sitt förfogande, kan båda alternativen väljas.
- Alternativ:
 - Psykolog
 - Neuropsykolog

Faktorer som styr klientens val: Det multiprofessionella teamets specialkompetens

- Serviceproducenten meddelar och uppdaterar i registreringsystemet vilken specialkompetens medlemmarna i det multiprofessionella teamet har.
- Alternativ:
 - Neuropsykiatrisk coachning
 - Metoder som stöder och ersätter tal
 - Metoder för föräldrahandledning
 - Ingen specialkompetens

Om serviceproducenten väljer alternativet Ingen specialkompetens visas uppgiften inte i tjänsten för sökning av serviceproducent.

Närmare bestämmelser om det multiprofessionella teamets specialkompetens

Neuropsykiatrisk coachning

- Neuropsykiatrisk coachning ska genomföras av en neuropsykiatrisk coach som har genomgått en utbildning i neuropsykiatrisk coachning som omfattar minst 20 studiepoäng och som uppfyller de kvalitetskriterier för neuropsykiatrisk coachning som Neuropsykiatriset Valmentajat ry har ställt upp för sina medlemmar.

Metoder som stöder och ersätter tal

- Den yrkesutbildade personen ska ha genomgått utbildning som omfattar sammanlagt minst 5 poäng i metoder som stöder och ersätter tal.

Metoder för föräldrahandledning

- Den yrkesutbildade personen ska ha sammanlagt minst 15 timmar utbildning i sådana metoder för föräldrahandledning som bygger på vetenskaplig evidens eller annars är etablerade och allmänt godkända.
- Exempel på utbildningar: De otroliga åren, Strategi – föräldrautbildningsprogram, Familjeskolan POP, Onni, Voimaperheet

Kela|Fpa[®]

Ersättningar i samband med rehabilitering

Ersättningar i samband med LAKU-familjerehabilitering

- Reseersättningar
 - FPA ersätter kostnader för resor till och från rehabiliteringen. Reseersättningen ska sökas inom 6 månader efter resan.
- Ytterligare information om ersättningar i samband med rehabilitering
 - i e-tjänsten på www.fpa.fi/etjanst
 - på numret 020 692 205 eller
 - på FPA:s serviceställen.

Kela|Fpa[®]

Rehabiliteringspenning

Också en anhörig eller närstående kan ansöka om rehabiliteringspenning

En anhörig eller närstående som deltar i rehabilitering kan ansöka om rehabiliteringspenning, om rehabiliteringsbeslutet utöver rehabiliteringsklienten omfattar en anhörig eller närstående.

- När en anhörig eller närstående ansöker om rehabiliteringspenning gäller det som ovan nämnts i fråga om ansökan om samt beloppet och betalningen av rehabiliteringspenning också den anhöriga eller närstående.
- Eftersom besöken och nätverksmötena inom LAKU-rehabilitering varar högst 90 minuter, kan rehabiliteringspenning sällan beviljas.

Klienten ansöker om rehabiliteringspenning

Ansökan i MittFPA

Det snabbaste och smidigaste sättet för klienten att göra ansökan.

Ansökningsblankett (blankett KU 112r)

Klienten ska **inte** uppmanas att ansöka på pappersblankett, eftersom det är ett tidskrävande sätt.

Muntligt

FPA:s handläggare fyller tillsammans med klienten i en ansökan om rehabiliteringspenning.

Det räcker med en ansökan i början av rehabiliteringen

Ansökningstiden är 6 månader.

Närmare information: [Så här ansöker du om rehabiliteringspenning \(Privatpersoner\)](#)

Allmänna villkor för beviljande av rehabiliteringspenning

Den sökande:

Person i åldern 16–67 år.

Förhindrad att arbeta på heltid eller deltid på grund av att hen deltar i rehabilitering.

- Rehabiliteringen **omfattar minst 4 timmar inklusive resor**.
- Deltagandet i rehabiliteringen hindrar hen från att arbeta och försörja sig.
- Om arbetstiden har förkortats på grund av rehabiliteringen, kan den sökande få partiell rehabiliteringspenning.

Rehabiliteringen ordnas på någon av de grunder som anges i lagen om FPA-rehabilitering:

- Rehabiliteringsbeslut: ett välfärdsområde, företagshälsovården eller FPA

Syftet med rehabiliteringen är att personen ska komma ut i eller stanna kvar i arbetslivet eller återgå i arbete.

[Mer information om rehabiliteringspenning \(Privatpersoner\)](#)

Rehabiliteringspenningens belopp

Baserar sig på årsinkomsten:

- Årsinkomst = inkomsterna under de 12 kalendermånader som föregår kalendermånaden före den månad då rätten till förmånen börjar.
- I årsinkomsten beaktas: löneinkomst, försäkringslön, FöPL- och LFöPL-arbetsinkomst, ersättningar för inkomstbortfall och vissa förmåner.

[Beloppet av rehabiliteringspenningen kan uppskattas med en räknare \(Privatpersoner\)](#)

[Beloppet och utbetalningen av rehabiliteringspenning \(Privatpersoner\)](#)

Rehabiliteringspenningen tryggar klientens försörjning under rehabiliteringen

Rehabiliteringspenning betalas

- efter karenstiden (ofta den första rehabiliteringsdagen)
- för varje vardag som klienten har deltagit i rehabilitering (= 6 vardagar/vecka)
- efter rehabiliteringsperioden utifrån ett deltagarintyg.

På rehabiliteringspenningen innehålls i regel skatt enligt den innehållningsprocent som fastställts för lön på grundskattekortet.

Om arbetsgivaren betalar lön för rehabiliteringstiden, betalas rehabiliteringspenningen i regel till arbetsgivaren till den del som den motsvarar lönen.

- Arbetsgivaren underrättar FPA om lönebetalning för rehabiliteringstid.

Hur ska jag gå till väga för att rehabiliteringspenningen ska betalas ut rätt till den som deltar i rehabilitering?

När rehabiliteringen genomförs i enlighet med servicebeskrivningen och aktuella deltagarintyg alltid görs upp i takt med att rehabiliteringen framskrider tryggas klientens försörjning så bra som möjligt.

Om uppgifterna i deltagarintyget ändras ska klienten ges ett nytt deltagarintyg.

[Gör upp ett deltagarintyg utifrån anvisningarna på fpa.fi.](#)

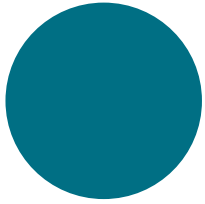
Kela|Fpa[®]

Fakturering av rehabiliteringskostnader

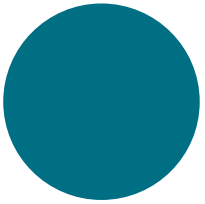
Allmänna faktureringsanvisningar

- De allmänna villkoren för fakturering bestäms av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner 566/2005, avtalet och servicebeskrivningen.
- I samband med registreringsförfarandet har serviceproducenten godkänt de priser för rehabiliteringstjänsterna som FPA har slagit fast och som fastställts genom avtal. Priserna inkluderar alla de kostnader som rehabiliteringen och de tjänster som omfattas av avtalet medför.
- Vid faktureringen används de priskategorier och priser som anges i prisbilagan.

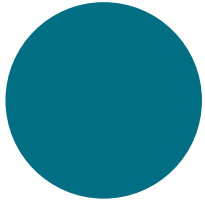
Elektroniska fakturor

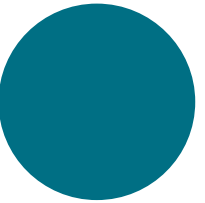
Förberedelser pågår. Målet är att det ska vara möjligt att skicka en elektronisk faktura till FPA under 2022.

I fråga om KQ-betalningssystemet sker det inga förändringar i det här skedet, fakturorna betalas på samma sätt som hittills.

Serviceproducenten skickar en elektronisk faktura, FPA:s programrobot omvandlar e-fakturorna till dokument och skapar arbeten i FPA:s elektroniska arbetsköer. E-fakturorna innehåller inga personbeteckningar utan dessa har ersatts med beslutskoder från rehabiliteringsbesluten (fakturorna har pseudonymiserats).

Övergången till elektronisk fakturering sker stegvis, möjligheten till pappersfakturering kvarstår parallellt.

Att observera vid fakturering

- FPA betalar inte fakturor som inte har upprättats och levererats enligt anvisningarna. Ansvaret för att fakturorna upprättas och levereras enligt anvisningarna vilar på serviceproducenten.
- Fakturan ska skickas 2 månader efter att en rehabiliteringsperiod avslutats.
- **Rehabiliteringsfakturor får inte skickas per e-post.**
- Rehabiliteringsrapporterna ska skickas per post till Folkpensionsanstalten, PB 10, 00056 FPA.
- Det är viktigt att fakturorna skickas till rätt adress. [Kontrollera den rätta adressen: Kontaktinformation för producenter av rehabiliteringstjänster.](#)
- Om en faktura skickas till fel adress eller lämnas in på FPA:s lokala serviceställe, vidarebefordras den till FPA:s handläggningseenhet.
→ Betalningen kan försenas (orsak som inte beror på FPA).
- För serviceproducenter: [Postadresser för rehabiliteringsredovisningar och anvisningar om fakturering](#)

Att observera vid fakturering: regionala priser och 2 prisbilagor

- Prisbilaga för LAKU-familjerehabilitering, områden med grundpriser:
 - Uppgifterna i prisbilagan gäller välfärdsområdena Östra Nyland, Mellersta Nyland, Egentliga Finland, Satakunta, Egentliga Tavastland, Birkaland, Päijänne-Tavastland, Kymmenedalen, Södra Karelen, Norra Savolax, Mellersta Finland, Södra Österbotten, Österbotten och Mellersta Österbotten samt landskapet Åland.
- Prisbilaga för LAKU-familjerehabilitering, områden med högre priser:
 - Uppgifterna i prisbilagan gäller Helsingfors stad samt välfärdsområdena Västra Nyland, Vanda och Kervo, Södra Savolax, Norra Karelen, Norra Österbotten, Kajanaland och Lappland.

Fakturering av möten

- Möten som genomförts i form av videosamtal faktureras enligt de priskategorier som innehåller ordet 'distans'.
- För ett möte med klienten och/eller familjemedlemmar faktureras endast priset för ett (1) möte, även om flera familjemedlemmar deltagit i mötet.
- För ett gruppmöte faktureras separat för varje barn, ung klient eller vuxen närstående som deltar i mötet.
- Serviceproducenten kan inte fakturera för resekostnader i anslutning till gruppmöten.

Fakturering av resekostnader

- När någon av de yrkesutbildade personerna reser till ett möte med en klient ska resekostnaderna faktureras separat enligt de faktiska kilometrarna. Start- och slutpunkt är serviceproducentens verksamhetsställe eller någon annan plats som ligger närmare platsen för mötet än verksamhetsstället och där resan de facto börjar och slutar.
- Om den yrkesutbildade personen under samma dag genomför möten med flera klienter, faktureras resekostnaderna för varje klient enligt de faktiska kilometrarna. Om mötena föranleder resor i endast en riktning kan resekostnader faktureras endast för resor i en riktning. Resekostnader kan endast faktureras för tjänster som tillhandahållits FPA-klienter.
- Priskategorier
 - Priskategori: Kilometerersättning x €/km
 - Priskategori: Kilometerersättning, 2 yrk.utb. personer y €/km
- När 2 yrkesutbildade personer reser till ett gemensamt möte med en klient är kilometerersättningen lika stor oberoende av huruvida personerna i fråga reser till mötet med samma bil eller med olika bilar. Ett undantag är situationer där den ena av de här personerna kommer till det gemensamma mötet från ett möte med en annan klient eller där båda kommer till mötet från separata möten med sina respektive föregående klienter.

Akut insjuknande: fakturering 1/2

- Med akut insjuknande avses en situation där barnet, den unga eller en närstående insjuknar akut kvällen före rehabiliteringen efter kl. 16 eller på mötesdagens morgon.
- Om mötet är på väg att bli inställt på grund av barnets, den ungas eller en vuxen närståendes akuta sjukdom kommer serviceproducenten överens med klientfamiljen om hur man ska gå till väga. Alternativen är:
 - Serviceproducenten genomför mötet i form av ett videosamtal vid den överenskomna tidpunkten och fakturerar för mötet när det har genomförts.
 - Serviceproducenten kommer överens om en ny tid för mötet, som genomförs antingen i form av videosamtal eller ansikte mot ansikte och fakturerar för mötet när det har genomförts.
 - Serviceproducenten genomför inte mötet och fakturerar inte heller för mötet. Då minskar inte det antal möten som klienten beviljats.

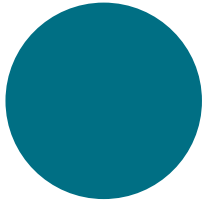
Akut insjuknande: fakturering 2/2

- Med undantag för de alternativ som nämns ovan kan serviceproducenten fakturera för ett avbrutet eller inställt möte om
 - det i samband med mötet framgår att klienten är berusad och att rehabiliteringen därför inte kan genomföras
 - klienten insjuknar akut under mötet.
- Om den yrkesutbildade personen får veta att mötet har ställts in när hen redan är på väg till familjen, kan de faktiska resekostnaderna faktureras i enlighet med Skatteförvaltningens gällande kilometerersättning eller enligt biljettpriserna för kollektiva färdmedel. Resekostnaderna faktureras enligt priskategorin "Resor, akut insjuknande".

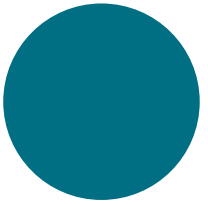
Kela|Fpa[®]

Kontaktuppgifter till FPA

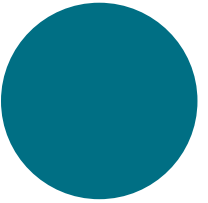
Serviceproducenterna ska i första hand kontakta FPA per e-post

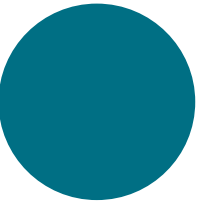
Frågor om FPA:s servicebeskrivningar för rehabilitering och hur de ska tolkas:
kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi

Frågor som gäller registrering eller de uppgifter som ska föras in i registreringsystemet: kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi

Anmälningar som gäller ändringar under avtalsperioden, t.ex. strukturella förändringar hos serviceproducenten, ändringar som gäller lokalerna eller faktureraren samt ärenden som gäller allvarliga olycksfall: kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi

Tekniska frågor som gäller registreringsystemet och identifiering:
kuntoutus_jarjestelmat@kela.fi

Kela|Fpa

Tack!

FPA, gruppen för rehabiliteringstjänster
Enheten för planering av förmåner och tjänster

